

Kirkkonummen kunnalle

Lausunto Kirkkonummen luonnonhoito- ja talousmetsäsuunnitelmasta

14.5.2019

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

1 Kirkkonummella on mahdollisuus profiloitua luontokunnaksi	1
1.1 Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen pitää pysäyttää Ilmastonmuutoksen pysäyttämiseen on aikaa vain 10 - 20 vuotta	1
1.2 Metsistä on monipuolisesti terveyshyötyjä	2
2 Suunnitelmaluonnos ristiriidassa kunnan metsästrategian päämäärien kanssa	2
2.1 Metsien luonnonarvojen kartoitus kuuluisi kunnalle	3
2.2 Suunnitelmaan ei ole panostettu riittävästi	3
2.3 Hakkuu- ja hoitotoimien perustelut puutteellisia	3
2.4 Käytetty hakkuuterminologia epätarkoituksenmukaista	4
3 Parannusehdotukset jatkotyöhön	5
3.1 Metsät rauhaan 30 vuodeksi	5
3.2 Arvokkaat luontokohteet tunnistettava ja huomioitava	5
3.3 Luonnon monimuotoisuudelle arvokkain osa metsistä suojeluun	5
3.4 Arvometsä-hoitoluokka otettava käyttöön	5
3.5 Metsänkäsittely ei saa heikentää viihtyisyyttä kaava-alueilla	6
3.6 Metsien suojavaikutus turvattava	7
3.7 Vähimmäiskeinoja suunnitelman parantamiseksi kuviokohtaisesti	7
3.8 Toimenpideohjelmavaiheessa varauduttava merkittäviin muutoksiin	7
3.9 Tarvittavat vähimmäistoimenpiteet ennen lautakuntakäsittelyä	8

Lausunto Kirkkonummen luonnonhoito- ja talousmetsäsuunnitelmasta

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri toteavat asiasta seuraavaa.

1 Kirkkonummella on mahdollisuus profiloitua luontokunnaksi

Kasvava ja luonnoiltaan rikas Kirkkonummen kunta ansaitsee hyvän ja moniarvoisen luonnonhoito- ja talousmetsäsuunnitelman. Suunnitelmassa on syytä edistää täysimääräisesti luonnon monimuotoisuuden suojelua, ilmastonmuutoksen hillintää sekä vetovoimaisen asuin- ja virkistysympäristön tarjoamista kuntalaisille. Nyt lausunnolla oleva metsäsuunnitelmaluonnos ei näiden tavoitteiden kannalta ole kestävä, edistyksellinen tai toteuttamiskelpoinen.

1.1 Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen pitää pysäyttää Ilmastonmuutoksen pysäyttämiseen on aikaa vain 10 - 20 vuotta

Kirkkonummen kunnan metsästrategian ja edellisen metsäsuunnitelman laatimisen jälkeen on ymmärrys metsien arvosta muuna kuin hakkuutulojen tuojana kasvanut reilusti. Juuri julkaistun Suomen lajien uhanalaisuusarvioinnin mukaan 12 % lajeistamme on uhanalaisia¹. Myös metsälajien uhanalaistuminen on jatkunut, esimerkiksi ennen neljänneksi yleisin metsälintu hömötiainen on nyt erittäin uhanalainen². Tuoreen arvioinnin mukaan myös metsäisten luontotyyppien uhanalaistuminen on edelleen jatkunut ja niistä 76 % on uhanalaisia.

Kirkkonummella on mahdollista tavata lajeja, jotka muualla ovat harvinaistuneet sekä retkeillä hienoissa vanhoissa metsissä. Kunnan parempi houkuttelevuus asuinkuntana rikkaan luonnon äärellä voi tuoda hakkuutuloja enemmän välillisiä tuloja kunnan kassaan. Unohtaa ei pidä myöskään luontoretkeilijöiden kasvavaa määrää ja mahdollisuuksia tarjota maksullisia retkiä.

Kirkkonummella on eteläsuomalaisittain poikkeuksellisen paljon arvokkaita metsiä. Täältä löytyy luonnontilaisen kaltaisia metsiä sekä erikoisia, luontoarvojen kehittämisen kannalta erinomaisia metsikköjä ja jopa laajempia alueita varsin paljon. Kirkkonummen kunnan metsien monipuolisuuteen ja omaleimaisuuteen vaikuttavat osaltaan rehevä maaperä, lehtojen osuus on poikkeuksellisen suuri, vanha kulttuurivaikutus, neuvostomiehityksen aikainen metsien käsittelemättömyys, sekä erityisesti se, että kunta on viimeisen 30 vuoden aikana hoitanut kaikkien kehitysluokkien metsiä luonnon monimuotoisuutta lisäävästi. Monin paikoin vanhojen ylispuiden määrä nuoripuustoisissa metsissä on muun muassa huomattava. Tätä monimuotoisuutta tulee vaalia, ei heikentää.

Kunnan metsien hoidossa on ymmärrettävä kunnolla metsien tarjoamat mahdollisuudet vaikuttaa kunnan alueen hiilinieluihin ja -varastoihin. Ilmastonmuutoksen rajoittamiseksi seuraavat 10 – 20

vuotta ovat kriittiset maapallon tulevaisuuden kannalta. Kirkkonummen kunta on sitoutunut tekemään oman osansa liittymällä Hinku-kuntien verkostoon. Tällöin on sitouduttu muun muassa seuraavaan lupaukseen ”*Kunta ottaa kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossaan.*”

1.2 Metsistä on monipuolisesti terveyshyötyjä

Arkikokemuksen lisäksi uudet tutkimukset kertovat kuinka monimuotoinen metsä on parasta ulkoilu- ja virkistymetsää. Luonnoltaan rikas metsä on paras myös päiväkotien ja koulujen retkeilyyn ja opetukseen. Monimuotoisessa luonnossa oleskelun terveyshyötyjä tulee tutkitusti kunnan kohoamisesta, stressin ja allergioiden vähenemisestä sekä jopa ihmisen oman mikrobiston monipuolistumisesta. Kunnalle näistä tulee taloudellisia hyötyjä vähenevien sairauskulujen myötä⁴. On tärkeää tunnustaa ihmisten tarve rauhoittumiseen tutussa metsäympäristössä. Suunnittelupöydällä vähäiseltä tuntuva toimenpide voi rikkoa jonkun ihmisen arjen jopa pysyvästi, jos päivittäinen mahdollisuus palautumishetkeen tutussa metsässä tuhoaan.

Varmuus lähi- ja retkikohdeluonnon säilymisestä parantaa turvallisuudentunnetta vauhdilla muuttuvassa maailmassa. Tämän varmuuden varassa on helpompi toimia niin arkipäivän haasteissa kuin suuria uhkia, kuten ilmastonmuutosta, vastaan.

2 Suunnitelmaluonnos ristiriidassa kunnan metsästrategian päämäärien kanssa

Suunnitelmaluonnoksen mukaan ”*Päivitystyön tavoitteena on ollut laatia kunnan metsästrategian mukainen metsänhoitosuunnitelma. Uusin tieto niin metsänhoidon menetelmien, kuin luontoarvojenkin osalta on pyritty huomioimaan.*” Tässä ei valitettavasti ole onnistuttu ei metsätategian mukaisuudessa eikä luonnonarvojen osalta.

Strategian mukaan puutavaran saaminen on alisteista virkistyskäytölle, luontoelämyksille ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiselle. Suunnitelmaluonnoksessa annetaan ymmärtää, että luontotieto on kattavasti huomioitu. Tämä kuitenkin tarkoittaa pääsääntöisesti vain luontotiedon kirjaamista, ei luontotiedon vaikuttamista suunnitelman sisältöön.

Lopputuloksena suunnitelmaehdotus on kunnan ja kuntalaisten etujen vastainen. Suunnitelma on luonnosmainen ja pyrkii siirtämään kaiken luonnon- ja virkistysarvojen huomioimisen toimenpideohjelmavaiheeseen, näin se palvelee korkeintaan konsultin etua saada jatkuvasti toimeksiantoja.

2.1 Metsien luonnonarvojen kartoitus kuuluisi kunnalle

Kaikessa kunnan toiminnassa tulee noudattaa hyvää hallintotapaa ja hyvän suunnittelun periaatteita, joihin kuuluu lähtötilanteen selvittäminen ja selvilläolovelvollisuus toimintansa vaikutuksista. Perustuslain mukaan vastuu luonnosta kuuluu kaikille ja luonnonsuojelulaki (6:3 §) korostaa tätä vielä erikseen kuntien osalta: "Kuntien tulee edistää luonnon- ja maisemansuojelua alueellaan". Tässä tapauksessa olisi ollut tarpeen perehtyä olemassa oleviin luontoselvityksiin ja teettää uusia asiantuntevia luontoselvityksiä niiltä alueilta, joilta näitä ei ole. Kuntatekniikkapalveluiden olisi pitänyt tehdä työ itse tai edellyttää tätä palkkaamallaan konsultilta. Nyt tätä työtä on tehty ympäristöjärjestöjen ja vapaaehtoisten voimin.

Kukaan ei ole selvittänyt metsäsuunnitelman vaikutusta kuntalaisten hyvinvointiin. Virkistysen tarjoaminen kuntalaisille on kuitenkin ehkä merkittävin syy miksi kunta omistaa metsiä.

2.2 Suunnitelmaan ei ole panostettu riittävästi

Kymmeneksi vuodeksi tehtävä suunnitelma on täysin luonnosmainen ja käytännössä kirjoituspöydällä tehty. Luontojärjestöt ovat erityisen pettyneistä siihen, kuinka heikosti suunnitelman toisessa versiossa on huomioitu luontojärjestöjen kunnalle 15.3.2019 toimittama, satoja metsäkuvioita koskeva luontotieto. Kuviotasolla hyödynnettäväksi tarkoitettua tietoa on toimitettu niin kuvioiden METSO-arvoista, uhanalaisten ja vaatelaiden lajien esiintymistä kuin arvometsiksi sopivista kuvioista. Käytännössä toimitettu tieto on sivuutettu lähes kokonaan.

Suunnitelman luontotietoja on täydennetty osalla liito-oravatiedoista sekä kunnan teettämien luontoselvitysten tiedoilla. Näidenkin tietojen osalta vaikuttaa siltä, että samaa tietoaainestoa olisi kopioitunut samansisältöisenä eri kuvioille. Vakavampaa on se, että hakkuita esitetään myös sellaisille kuvioille, joiden osalta luontoselvityksissä on todettu kyseisen kuvion toimineen 2008-2018 liito-oravan elinpiirinä.

2.3 Hakkuu- ja hoitotoimien perustelut puutteellisia

Vain vähäinen osa esitetyistä toimenpiteistä on perusteltu riittävällä tarkkuudella. Liian harvoin on kerrottu mitä toimenpiteellä tavoitellaan ja miksi esitettyjen toimenpiteiden tuottama metsikkörakenne olisi parempi kuin se joka säilyisi ja kehittyisi, mikäli toimenpidettä ei tehdä. Hyvään kuntametsäsuunnitteluun kuuluu se, että esitetyt toimenpiteet perustellaan ja vain perusteltuja toimenpiteitä esitetään.

Suunnitelmasta löytyy kuitenkin myös jokunen määrä toimenpiteitä, joissa hakkuiden ja hoitotoimenpiteiden tarve on perusteltu hyvin. Tällaisia ovat esim. ilmajohtojen ja teiden vaatimat täsmäpoiminnat tai kauriiden ja hirvien käyttämien teidenylityspaikkojen lähivyöhykkeiden aluspuuston täsmäraivaaminen liikenneturvallisuuden takia. Tällaisten esimerkkien määrä on kuitenkin erittäin pieni verrattuna perustelemattomiin esityksiin.

Merkittävältä osalta toimenpide-esityksistä puuttuu kokonaan toimenpiteen toteutustavan kuvaus ja ohjeistus. Tämä on ongelma niin osallisten kuin toteuttajienkin kannalta. Ongelma korostuu harvennushakkuissa, joiden toteutustapa (hakkuun voimakkuus, puulajivalinta, aluspuuston,

tiheikköjen ja luontokohteiden säästäminen) määrittää useiksi vuosikymmeniksi metsikön rakenteen ja luonteen. Ohjeistustenkin osalta suunnitelmasta löytyy kuitenkin myös priimaa laatua eli informatiivisia ja selkeitä kuvauksia, joiden pohjalta kaavaillun toimenpiteen vaikutus metsikköön on helppo osallisenkin ymmärtää.

Hakkuu- ja hoitoesitysten perustelujen ja ohjeistusten puuttumiseen kiinnitettiin huomiota Kirkkonummen ympäristöyhdistyksen luonnoksesta esittämässä kommentissa niin yleistasolla kuin kymmenien hakkuuesitysten kuviokohtaisissa kommentissa. Perusteluja ja ohjeistuksia on lisätty vain muutamille kuvioille.

2.4 Käytetty hakkuuterminologia epätarkoituksenmukaista

Pidämme huonosti harkittuna sitä, että suunnitelmassa poimintahakkuiksi kutsutaan vaikutuksiltaan siemen- ja suojuspuuhakkuita vastaavia raskaita uudistustyyppisiä hakkuita, joissa pahimmillaan aiotaan poistaa valtaosa vanhasta puustosta. Esitämme poimintahakkuu-termin käytön rajaamista sellaiseen toimintaan, jossa on tarkoitus poistaa selvästi alle 20 % valtapuustosta.

Raskaammille ”poimintahakkuille” sopiva nimike on erikoishakkuu.

Kaikkien poiminta- ja erikoishakkuiden osalta keskeisen tärkeää on kuvata kaavailtu toimenpide kuviotietojen lisätietovalikossa.

Koska suunnitelma vaikuttaa suuresti myös tavallisten ihmisten arkiympäristöön, pitäisi sen sisällön ymmärrettävyyteen kiinnittää erityistä huomiota. Lukuohjeet ja termistön avaaminen kuuluisivat ilman muuta asiaan.

3 Parannusehdotukset jatkotyöhön

3.1 Metsät rauhaan 30 vuodeksi

Avohakkuuton metsätalous on askel oikeaan suuntaan, mutta ei riittävä askel.

Luonnonsuojelujärjestöt katsovat että nyt on aika jäädyttää kaikki toimenpiteet metsissä seuraavaksi 30 vuodeksi. Muutamia poikkeuksia toki on syytä tehdä turvallisuussyistä muun muassa leikkipaikkojen, ulkoilureittien sekä sähkölinjojen reunoilla. Silloinkin kaadettavien järeämpien runkojen paikka on maassa hiilivarastona ja monimuotoisuuden lisääjänä. Tämä tulee myös halvemmaksi kuin runkojen pois kuljetus sekä edistää taimien kasvua vähentämällä tallaamista³.

Mikään laki ei vaadi käsittelemään metsiä. Ainoastaan rakennetulla alueella turvallisuutta uhkaavat puut pitää kaataa.

3.2 Arvokkaat luontokohteet tunnistettava ja huomioitava

Luontojärjestöjen vuosien 2008-2019 selvitysten ja maastokäyntien perusteella metsäsuunnitelman toimenpidekuvioilla on runsaasti luonnonsuojellisesti arvokkaita metsiä. Toimenpiteiden vaikutus luontoarvoihin olisi selvästi haitallinen. Useimmissa tapauksissa vaikutus myös metsän virkistysarvoon sekä maisema-arvoihin (lähimaisema, metsän tuntu) on selvästi haitallinen. Pääosattalaisista kuvioista on yksilöity lausunnon liitteissä, mutta luettelo ei ole tyhjentävä.

Suunnitelman luontotietopohja vaatii selvästi parantamista eli ennen suunnitelman hyväksymistä on syytä varmistaa muun muassa se, että kaikki METSO-ohjelman luonnontieteellisten valintaperusteiden mukaiset luokkien I ja II metsät sekä liito-oravalle ja muulle uhanalaiselle lajistolle tärkeät metsät on jätetty toimenpiteiden ulkopuolelle.

3.3 Luonnon monimuotoisuudelle arvokkain osa metsistä suojeluun

Metsäsuunnitelmaluonnoksen kommentoinnin yhteydessä on tullut hyvin selväksi, että Kirkkonummen kunnan metsissä on säilynyt runsaasti metsiä, joilla on erityistä merkitystä uhanalaisen ja vaateliaan metsälajiston sekä METSO-ohjelman (Etelä-Suomen metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisen ohjelma) suojelutavoitteiden kannalta. Arvokkain osa näistä metsistä olisi tarkoituksenmukaista perustaa yksityisiksi suojelualueiksi tai myydä valtiolle suojelutarkoituksiin.

Esimerkkeinä erityisen merkittävistä kunnan suojelemattomista luontoalueista on syytä mainita seuraavat: Stockholmsmossen-Torvströmossen (noin 60 ha), Brunnberg-Getbergetin arvometsät (noin 36 ha), Molnträskin ja Stormossenin välinen metsäalue (30 ha), Keskusmetsän Vasikkahaan metsä (noin 16 ha), Perälänjärven pohjoispuolinen metsäpalsta (noin 13 ha), Masalan Pentfall eli Högsätersintien metsä (12 ha), Navalanmäki (11 ha), Soidensuon pohjoispuolen metsät (noin 10 ha), Stubbacken (noin 9 ha), Jungfruberget (noin 8 ha), Jolkbybergen (noin 6 ha), Veikkolan urheilupuiston eteläpuoliset metsät (noin 6 ha), Porkkalan Tullandetin metsät (noin 4,5 ha), Tolsan aseman lähimetsät (noin 4 ha) sekä Keskusmetsän Kyttlandetin metsä (noin 3 ha). Myös Volsin alueella on selviä perusteita nykyisten suojelualueiden laajentamiseen sekä yhdistämiseen niihin liittyvillä luonnoltaan monipuolisilla kunnan metsillä.

3.4 Arvometsä-hoitoluokka otettava käyttöön

Metsäsuunnitelman yhteydessä on ilmoitettu kullekin metsikkökuvioille myös hoitoluokka. Suojelualueita lukuun ottamatta luokitus noudattaa ilmeisesti vuoden 2008 luokitusta. Tämän takia valtakunnallisiin hoitoluokkiin vasta tuon vuoden jälkeen tullutta arvometsän (C5) hoitoluokkaa ei ole käytetty lainkaan.

Esitämme, että vähintään kolmannes suunnitelma-alueen suojelemattomista metsistä osoitetaan arvometsiksi. Selkeitä arvometsäkohteita ovat

- luontoselvityksissä paikallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi todetut alueet
- metsälain 10 § kriteerit täyttävät kuviot niiden koosta riippumatta
- vesilain 11 § suojellut luontotyytit lähialueineen (lähinnä norot, purot ja lähteet)
- liito-oravan ydinalueet sekä muut lajille keskeisen tärkeät kuviot (mm. kulkuyhteyskuviot, tärkeät ruokailualueet)
- kaikki vesitaloudeltaan luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset suot
- METSO-ohjelman valintaperusteet täyttävät luokkien I ja II kuviot ja alueet (näitä yksilöity luontojärjestöjen kuviokohtaisissa huomioissa sekä eräissä kunnan luontoselvityksissä)
- rauhaan jätettynä nopeasti luontoarvoja kehittävät metsät (METSO-luokka III)
- monipuolista sekapuustoa kasvavat, maatalousmaille kehittyvät kulttuurilehdot
- muut tiedossa olevat uhanalaiselle ja vaatelialle lajistolle tärkeät alueet
- luonnonmaisemien vuoksi arvokkaat alueet (mm. laajemmat kallioalueet niihin liittyvine varttuneine ja vanhoine reuna- ja rinnemetsineen, rantametsäalueet)
- ekologisten yhteyksien laadun kannalta tärkeät metsät.

3.5 Metsänkäsittely ei saa heikentää viihtyisyyttä kaava-alueilla

Suunnitelma-alueella on kohtalainen määrä metsiä, jotka on yleiskaavoissa osoitettu rakentamiskäyttöön (mm. Kantvikin suunta). Monet yleiskaavaratkaisut ovat vanhoja, eivätkä enää nykytilanteessa perusteltavissa mm. luontoarvojen vuoksi. Tuemme sitä vastuullista toimintalinjaa, että asemakaavoittamattomilla yleiskaava-alueilla ei tehdä ns. ennakoivia valmennushakkuita. Tämä koskee myös niitä alueita, joiden asemakaavoitus on kesken.

Voimassa olevien asemakaavojen alueella metsänhoitotoimet on sen sijaan asiallista toteuttaa kaavan toteutumisen ehdoilla. Näissäkin tilanteissa on syytä selvittää ja huomioida kuvioiden mahdollinen nykyinen merkitys etenkin liito-oravien ja muiden luontodirektiivin suojaamien lajien kannalta. Asemakaava-alueilla pitää huomioida metsänkäsittelyn negatiivinen vaikutus metsän tuntuun ja sitä kautta viihtyisyyteen. Erityisesti tämä korostuu kapeilla alueilla, joilla pienikin harvennus avaa näkymiä ulos metsästä, eikä ulkoilureitti tunnukaan enää kulkevan metsässä vaan tien reunassa tai takapihoilla.

3.6 Metsien suojavaikutus turvattava

Metsillä on tärkeä rooli isompien liikenneväylien ja asutuksen sekä liikenneväylien ja laajempien virkistysalueiden ydinosa-alueiden suojametsinä melua, tienäkymää sekä pölyä vastaan. Monessa tapauksessa parhaan suojan tarjoaa tiheä ja hoitamaton sekapuusto. Ympärikuivon suojavaikutuksen kannalta tärkein puulaji on kuusi.

Suunnitelmassa näitä metsien suoja-arvoja ei ole riittävästi ymmärretty. Isoja ongelmia on etenkin Veikkolan alueella, jossa moniin tällä hetkellä hyvärakenteisiin suojametsiin on esitetty tarpeettomia harvennushakkuita.

3.7 Vähimmäiskeinoja suunnitelman parantamiseksi kuviokohtaisesti

Lausunnolla oleva metsäsuunnitelmaluonnos on laadittu hyvin talousmetsä- ja hoitopainotteisesti. Mikäli suurempaan suunnan muutokseen ei tässä vaiheessa löydy riittävä kunnallista tahtotilaa, ympäristöyhdistys ja Uudenmaan piiri katsovat, että suunnitelmasta tulee vähintäänkin poistaa kaikki ne toimenpiteet, jotka selvästi vähentävät luonto-, virkistys- ja maisema-arvoja. Siksi olemme perehtyneet suureen osaan suunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä myös kuviotasoisesti. Näin syntyneet kuviokohtaiset vähimmäiskeinot löytyvät liitteistä 1 ja 4, näihin liittyviä lajihavaintoja sekä kartat liitteissä 2, 3, 5, 6 ja 7.

Ympäristöyhdistys ja Uudenmaan piiri toivovat ilmasto- ja luontovastuullisuuden näkyvän vähintään siten, että muutosesityksemme yksilöityjen kuvioiden ja alueiden osalta huomioidaan.

Kuviokohtaiset huomiot on osittain tehty kirjoituspöytätyönä metsäsuunnitelman kuviotietojen ja muun aineiston avulla. Tästä työstä on vastannut Suomen luonnonsuojelu-liiton Uudenmaan piirin suojeleasiantuntija Keijo Savola. Merkittävästä osasta kommentoituja kuvioita on kerätty vuonna 2019 uutta maastotietoa Sofia Koistisen, Olli Mannisen, Nico Niemenmaan ja Keijo Savolan toimesta, lisäksi käytössä on ollut jonkin verran myös Savolan ja Mannisen aikaisempia havaintotietoja.

3.8 Toimenpideohjelmavaiheessa varauduttava merkittäviin muutoksiin

Mikäli ehdotetun kaltainen metsäsuunnitelmaluonnos hyväksytään, johtaa se siihen, että varsinainen luonto-, virkistys- ja maisema-arvojen huomiointi jää keskeiseltä osin toimenpideohjelmavaiheeseen. Tästä muutosten teon siirtämisestä eteenpäin seuraa, että on varauduttava tekemään suunnitelmiin suuria muutoksia toimenpideohjelmavaiheessa.

Jatkossa kaikille osallisille tulee tiedottaa paremmin kunnan metsänkäsittelysuunnitelmista. Asukkaille on annettava aito mahdollisuus vaikuttaa kotiympäristöönsä. Suunnitelmaan, joka on tehty ammattilaisille ammattikielellä tarvitaan vähintään lukuohjeet ja sanasto. Toimenpideohjelmista tulee jatkossa laittaa lausuntopyyntö yhdistyksille, joiden aluetta ne koskevat kuten asukasyhdistyksille ja Kirkkonummen ympäristöyhdistykselle.

3.9 Tarvittavat vähimmäistoimenpiteet ennen lautakuntakäsittelyä

Nykyinen suunnitelmaluonnos ei ole toteuttamiskelpoinen eikä sitä tule nykyisessä muodossaan viedä lautakunnan hyväksymiskäsittelyyn. Vähimmäistoimenpiteitä ovat seuraavat:

- Suunnitelman selvästi puutteellinen luontotietopohja on saatettava kuntoon, mikä vaatii lisäselvityksiä (myös maastonselvitykset) sekä esitettyjen toimenpiteiden ristiintaulukointia sekä virallisen luontotiedon että järjestöjen ja luontoharrastajien luontotietojen kanssa.
- Hakkuut ja perustelemattomat muut hoitoesitykset tulee poistaa vähintäänkin luonto-, virkistys- ja maisema-arvoiltaan merkittävistä metsistä.
- Lopullisessa suunnitelmassa esitettävillä toimenpiteillä on kirjattava kattavasti paremmat perustelut ja kunnollinen toteuttamisen ohjeistus.
- Kuviokohtaiset perustelut, silloin kun esille tuotuja luontoarvoja ei huomioida suunnitelmassa.
- Hiilitaselaskelmat vaihtoehtoina, metsän luontainen kehitys ja metsän kehittäminen esitetyllä toimenpiteellä.

Kirkkonummella 14.5.2019

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry

Laura Räsänen puheenjohtaja	Riitta Hukkanen sihteeri
--------------------------------	-----------------------------

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Laura Räsänen puheenjohtaja	Tapani Veistola erityisasiantuntija
--------------------------------	--

Lisätiedot

puheenjohtaja Laura Räsänen, puhelin 050 4389 795, laura.rasanen@kotikone.fi
suojeluasiantuntija Keijo Savola, puhelin 045 652 1974, keijo.savola@gmail.com

Liitteet

- Liite 1. Kuviokohtaiset kommentit hakkuu- ja hoitoesityksiin sekä hoitoluokkiin
- Liite 2. Kirkkonummen metsien lajihavainnot maaliskoukokuu 2019 (Olli Manninen, Sofia Koistinen, ja Nico Niemenmaa)
- Liite 3. Lajihavainnot Veikkolan ympäristöstä toukokuulta 2019 (Keijo Savola)
- Liite 4. Kommentteja Kirkkonummen kunnan metsäsuunnitelmaluonnokseen 2019 Stockholmsmossen-Torvströmossenin ympäristön osalta
- Liite 5. Stockholmsmossen-Torvströmossenin arvokkaan aluekokonaisuuden raja-[jpg](#)
- Liite 6. Lajihavainnot Kirkkonummen Torvströmossenin alueelta 2011-2018.
- Liite 7. Stocholmsmossen-Torvströmossenin lajilöydöt OMa et al.[png](#) (kartta)

Kuvat

Kansi: polku Linlossa, kuva: Laura Räsänen

s. 1 Hömötiainen kuva: Olli Saksela

s. 2 Retkilijä Porkkalassa kuva: Olli Saksela

s. 4 Stockholmsmossen-Torvströmossenin kuvio nr 188, kuva: Keijo Savola

s. 6 Soidensuon pohjoispuoli kuvio nr 1204, kuva: Keijo Savola

s. 9 Pentfall eli Högsätersintien metsä, Masala, kuva: Laura Räsänen

1 <https://yle.fi/uutiset/3-10658731>

2 <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/03/08/homotiainen-on-erittain-uhanalainen-koska-se-ei-loyda-hakatuista-metsista>

3 <http://www.palokarki.net/vaitos.htm>

4 <https://yle.fi/uutiset/3-9548399>

